

Nógrádi Gábor

LÁTTAM, MI TÖRTÉNT

Ötvenhat tanú egy eseményről

Nógrádi Gábor

LÁTTAM, MI TÖRTÉNT

Ötvenhat tanú egy eseményről

Móra Könyvkiadó

Sorozatterv: LONOVICS ZOLTÁN

P. SZATHMÁRY ISTVÁN rajzaival

Szaktanácsadók: dr. Tarján Tamás és dr. Füzfa Balázs

Köszönjük a szombathelyi Bolyai János
Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola
10. c osztályának segítségét a szöveg gondozásában

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely részének a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása, másolása, egyéb engedélyköteles felhasználása – beleértve a kiadvány digitalizálását és ily módon történő többszörözését, nyilvánossághoz közvetítését – szigorúan tilos!

A kiadó könyveit kedvezménnyel
megrendelheti webáruházunkban:
www.mora.hu

MB | **MAGYAR
BRANDS**
4x '10 '11 '12 '13

© Nógrádi Gábor, 2014
Illusztráció © P. Szathmáry István, 2014
© Móra Könyvkiadó, 2014

Akármit nézel, magadat látod.

A TÖRTÉNET

Robi kiszalad az iskola kapuján.
Ani a kapuval szemben, a diákokat
a közlekedéstől védő korlát előtt áll.
Szemüvegét a kezében tartja.
Robi a kapun kifutva meglöki Anit.
Ani szemüvege leesik. Robi lehajol, felemeli.
Ani elveszi tőle, és elszalad.
Vagy két órával később Ani meg Robi
a bevásárlóközpontban álldogálnak.
A fiú elejt egy szelet csokoládét.
A lány nevet. Fogszabályzója van.

ROBI OSZTÁLYTÁRSA

Tutkó, hogy nem Rob volt a hunyó.
Hol állt a csaj?
Tépünk kifelé.
Ott kell bénázni az üvegszemével?
A balfék!
Épp a sulival szemben szobroztam, vártam Robra.
Akartunk menni a Csigóba gépezni. Csórtam fatertől
egy kis zsét. Ha a lökött csaj nincs ott, elmegyünk.
De az idióta Rob – bumm, neki!
A csaj szemcsije persze leesett.
Haláli balfék mind. Nővérem is. Naponta eltör
valamit. Vagy leejt. Mindegy.
Rob felkapta a szemüveget. „Hülye ez? – gondoltam. – Megveszett? Jedi lovagot játszunk, vagy mi? Húzás a Csigóba! Négyre oviba kell érni öcsémért.”
De Robka nem siet. Még törölné is a szemüveget. Nehogy már!
A csaj meg kikapja a kezéből, és mond is valamit. Szerintem durvul. Erre Rob ránéz, de nem szól. Ismerem, ha így néz. Azt nyomja vele, hogy: „Patkány vagy!”
A csaj sírt, és lelépett. Nem mondom, hogy nem nyúlnék utána a sötétben, de nem világos. Aztán Rob nem jött a Csigóba, mert „dolga volt”. Ki-nyöghette volna! Akkor nem várom.

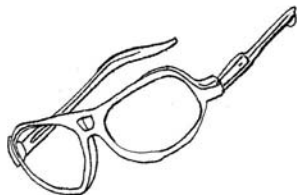
Később, mikor öcsémmel jöttünk az oviból, mentem PZS-ért, mert Tibike folyton taknyos.

Éppen valami piát akartam kivenni a hűtőből, amikor megláttam Robot meg a vakegért egymás mellett.

Mi a rák?! Felszedte? Minek? Tíz ilyen kap.

A padlón volt egy csoki. A csajnak meg rázkódott a válla. Má' megint sír? Minden csaj egy színház. Nővérem is.

Aztán láttam, hogy nem. Nevet. Olyan fogizéje van, fémből. Hogy 's híjják?

ANI OSZTÁLYTÁRSA

Suli végén Ani eltűzött.

Tuti, hogy a tizedikes srác miatt! Bukik rá. A Csekő Robi az. Kosaraz'. Még nem is beszéltek. Ani totál belezúgott. Nekem is bejön a Robi, de én nem nyomulnék. Tök gáz, hogy így akar bejönni a Csekőnek.

Mikor összepakoltam, kinéztem az ablakon, hogy utánakiáltsak, várjon meg, de nem láttam.

„Mi a franc?! – gondoltam. – Már el is húztál, csajszí?”

De nem! A kapu előtt dekkolt, a korlátnál. A legjobb hely. Naná! A szemcsijét törülgette. Mintha azért állt volna.

A Robi pont nekiment.

Dörzsölt kis csaj!

Nem látszik rajta. Szerintem a szemüveg miatt. Az egyébként leesett. Robi felvette. Ani kikapta a kezéből, és mondott valamit. „Meg vagy örülve?” Vagy valami ilyesmit. Zaj volt. Aztán elszaladt. Azt hiszem, röhögött. Rázkódott a válla.

Na, aztán délután csak pislogtam. Taliztam velük, mikor anyuval mentünk kicsit shoppingolni.

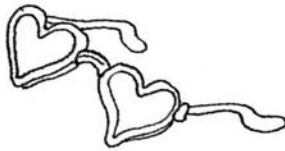
Hogy tudtam! Becsalta a málnásba!

Azt a...! Kiszúrtam, hogy ezek suli óta együtt lógtak. Anin ugyanaz a cucc volt.

„Na, ez hamar ment! – gondoltam. – És még nincs vége a napnak!”

Nagy hülye vagyok! Nekem is bejöhetett volna.
Na mindegy. Aniból majd este kiszedem a FB-on,
mi volt.

Robi elejtett egy csokit, Ani meg vihogott,
ahogy szokott. Tökre kilátszott a fogszabija. Sajnos
nekem is kell. Tiszta gáz lesz...!

MUNKANÉLKÜLI

Nem volt az, csak egy kis karambol.
Na, nem velem! Én vigyázok.
Mentem haza. Ott láttam... Ugye arra mentem...

Mehetek én már akármerre. Időm van, munkám
nincs.

Hehe! Jó, mi? „Időm van, munkám nincs!” Az
idő pénz? Akkor pénzem is van! Hehe! Nem?

Van egy frászt!

Na szóval: kirohant a fiú, és bamm! Majdnem
fellökött... Nem engem! Ha engem fellök... Azt
nem teszi el! Én vasas vagyok! Voltam. Húsz évig
egy helyen... Húsz évig a Fémhajtóban. Ott kezd-
tem, ott végeztem... Szemét a világ! A kis csávó is
szemét volt. Neki a lánynak, mint egy bika. Nagyon
megüthette, mert a lány sírt is. Úgy láttam...

Na, azér' is csodálkoztam, mikor aztán bemen-
tem a boltba. Később. Álltak és kacarásztak. Ezek
ketten. Akkor most mi van? Sírunk, nevetünk? Na-
ná! Mint én! „Időm van, munkám nincs.” Az idő
pénz? Akkor milliomos vagyok!

NYOMOZÓ

1.

Fél kettő múlt két perccel. Tizenöt-tizenhat éves, fekete hajú, mintegy százhetven centiméter magas fiú kiszaladt az iskolakapun.

Kapuvál szemben, úgynevezett megállító korlátnál tizenhárom-tizennégy éves, fehér ruhás, piros cipős, szőkésbarna lány. Fehér ruhán piros öv, kézben szemüveg.

Fiú megtorpant. Ütközés nem történt, de szemüveg leesett a kezéből.

Lánysikoltás hangzott el.

Fiú felvette a szemüveget, amit lány kikapott a fiú kezéből, és jobbra elfutott.

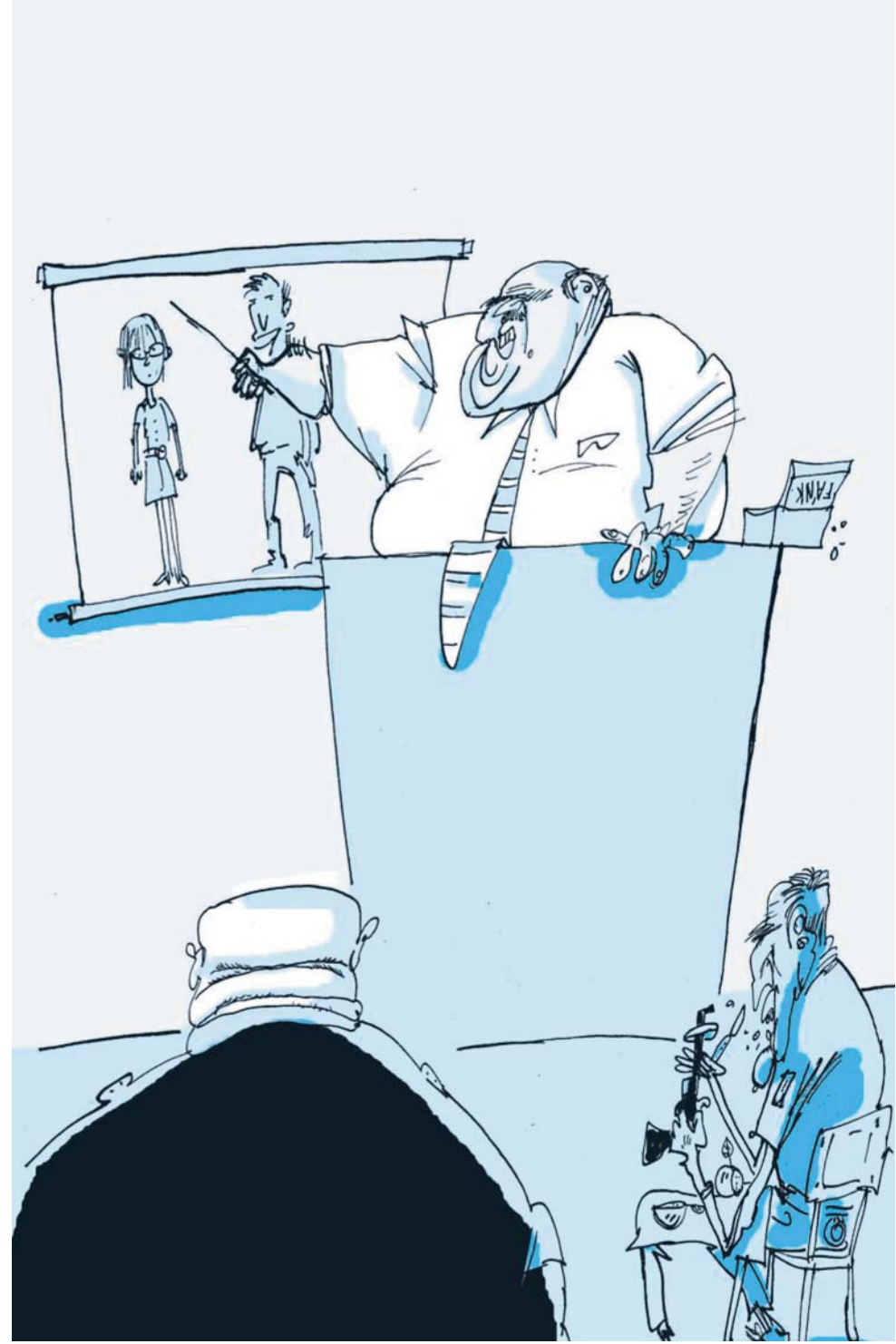
A jelenetet többen is láthatták. Köztük egy közlekedési kolléga, aki éppen igazoltatott.

Sérülés nem történt. Beavatkozás szüksége nem látszott.

2.

Fiú és lány délután tizenhat óra húszkor a Róma téri bevásárlóközpont élelmiszerboltjában tartózkodott. Közöttük ekkor már baráti viszony alakult ki, észlelhetően. A fiú elejtett egy becsomagolt csokoládét, amit azonban később felemelt.

Más említésre érdemes esemény a két fenti személlyel kapcsolatban nem történt.

Biológia-Tanárnő

Éppen a büfébe mentem, az lent van a földszinten, ugye, és ahogy a kapu felé pillantok, látom, hogy egy fiú meglök egy lányt.

Siettem, ugye, mert volt még egy órám a nyolcadikosokkal – na, azoktól lehet igazán megbolondulni –, és örült szomjas voltam. Nem tudom, mit raknak ezekbe az iskolai ebédekbe néha. Az ember annyira kiszárad utána, ugye, mint a Szahara délben. A fél Balatont kiinná.

Pontosan tudom, ugye, milyen káros az erős fűszer vagy a sok só a szervezet számára. Tönkreteheti a vesét, irritálja az emésztőrendszert. De mit csináljak? Mégiscsak az iskolai ebéd a legolcsóbb, ugye. Meg idő sem lenne kirohangálni a kifőzdébe. Hozzak talán hideget otthonról, mint egy-két tanártársam? Egyáltalán nem egészséges. Ráadásul akkor minden este főzni kellene, ugye, ami butaság, mert a férjem bent ebédel a munkahelyén, a gyerekek meg az iskolában. Na mindegy! Hol is tartottam?

Szóval a fiú meglökte a lányt, ahogy rohant ki felé. Egyébként nem ismerem, nyilván nem tanítom, ugye. A lány szemüvege leesett.

Jellemző! Száz esetből kilencvenben a fiúk az agresszívak: löknek, ütnek, provokálnak. És ezt nem lehet a nemi hormonokra fogni, ugye. Hiszen a lá-

nyok nemi érése még hamarabb kezdődik. Nem, nem! Ez a hímek viselkedési hagyománya. Ezt látják az apjuktól otthon. Szóval a lánynak leesett a szemüvege, a fiú felvette, ez, mondjuk, a dicséretére szolgál, ugye, de a lány kikapta a kezéből, és elszaladt.

Tombolnak a hormonok, csak azt ismételhetem.

Aztán délután megint láttam őket a bevásárlóközpontban.

Egy kis zöldséget akartam venni a vacsorához, mert mégis úgy döntöttem, hogy összeütök valamit.

Akkor már együtt duruzsoltak. A fiú kezéből kiesett egy csoki, a lány meg vihogott, mintha csiklandoznák. Jellemző! Ezeknek elég egy összeütközés, ugye, hogy egymásba zúgjanak.

Szerelem? Biológia! Tiszta biológia, ugye?!

PÉK

Dél'tános vótam épp. Ilyenkor én menyek Pötyikéért. Máskor anyósom.

Tizenegy éves a Pötyi, de még mindig jövünk érte. Ilyen környéken?! Engedjem egyedül?

No, szóval ott állok, várom Pötyit, mikor látom, nagy barom kölyök rohan ki, oszt neki egy lánykának.

Mind ilyenek ezek! Jön, mint a szopós bika! Nem néz semmit. Neki a lánykának. Jó, hogy fő' nem lökte. Lehetett vóna ott törés, meg minden. Szerencséje vót a marhájának, csak a szemüveg esett le. Az se tört el. Pedig az drága. Most csináltatott anyósom, vót húsz rugó. Persze divatozik... Na mindegy. Nem az én pénzem. Szóval a szem'ge, az leesett. Aztán nem láttam pontosan, mert jött Pötyike. Csak a lány sírva elszalad. A gyerek meg néz utána.

Úgy leverném a fejét az ilyenek, egy életre megtanulja!

Na, az ilyenek miatt nem lehet egyedül jönni haza a Pötyinek.

Beszél anyósom, hogy nagylány így meg úgy! Jár a szája! Majd elmondom neki ezt, akkor csipogjon!

De délután meglepetés vót, hogy megint láttam azt a gyereket a lánnyal. A Centrumátba', ahol dolgozom, vittem ki az árut, kifli meg zsemle, nagyon

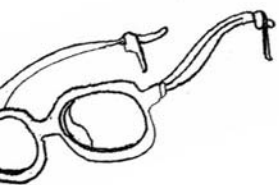
megy, toltam kifelé a kocsin, osztán látom, ott vannak. A kasszánál a fiú leejt egy csokit, a lány meg nevet.

Szerintem el akarta csóreszolni.

A lánynak olyan fémizé vót a fogán. Hát az hogy el tudja csúfítani a szép kis pofijukat! Még jó, hogy Pötyikének nem köll, mert olyan gyönyörű fogsorai vannak, hogy hú! A mi családunkban mindenkinek ilyen vót.

Bezzeg a feleségemében!

Az anyósomnak már nincs saját foga, egy se!

PAP

Az vesse rá az első követ, aki nem hibázik nagyobb napról napra.

Kiszalad a gyermek, és meglök egy leányt? Bűneink sorában sose legyen nagyobb, és bizton számíthatunk a megbocsátásra.

Talán nekem is megbocsátja, aki látott ott az iskola előtt, hogy elmosolyodtam, amikor az ifjú ember kipattant a kapun, tele tűzzel, és majdnem elsodorta a leánykát.

A Gyermekeket láttam akkor.

A Gyermekeket, aki még nem ismeri tette következményeit.

A Gyermekeket, aki még nem óvatoskodik és latolgat.

Aki még nem pislog a világi hatalmakra, hogy mit tehet és mit nem tehet. Aki még hagyja, hogy lendület és indulat sodorja az ismeretlen cél felé. Akit még nem gátol ráció, félelem, meggondolás.

Vajon nem ilyen volt az ifjú Jézus? Vajon határozottan elindult volna nehéz útján, ha számolgatja az elkövethető tévedéseket?

Igen, a szemüveg leesett. És el is törhetett volna.

Igen, a kislány megrémült a váratlan ütközéstől, és attól, hogy a gyermek fel is lökheti.

Nem tagadom: kis vétkekből nagy baj lehet.

Egy apró seb vérmérgezést okozhat.

Egy apró megingás a hitben tévútra viheti a vándort.

Egy rossz szó felsérthet egy jó kapcsolatot is.

De a fiú felkapta a szemüveget. Felkapta és megtörölte. Megtörölte és átadta a lánynak. Vagy a lányka elvette, mindegy.

Ha mindenki csak ennyire igyekszik kijavítani a hibáját, a béke szigete lesz a föld.

És a történetnek itt még nincs vége.

Mert ugyan mit látok, amikor délután besétálok a boltba?

Őket.

Őket, akik az iskola előtt összeütköztek váratlanul.

A lányt látom nevetni, aki megrettent az emberi karambolban. Kis fogszabályozója felcsillan a fényben. A fiút látom bolondozni, aki vétkes volt a hirtelenkedésben, de szeretett gyermekké vált a jó cselekedetében. „In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ámen.”

DROGDÍLER

A volt sulimmal szemben dekkoltam, a Rózsa teraszán, mint máskor. Vártam Tozsót, hogy hozza a lét.

Szóval ott ültem, aztán néztem a porbafingókat. Szoktam így élvezkedni. Kis nyomingerek! Ők még húzzák a belüket!

Szóval nézem, ahogy bohóckodnak a fososak, meg jönnek a tangászok. Sasi, aki megvágott (rohadna meg!), romosabb, mint volt, lötyög a kopott kis szürke öltönyében a csontváz. A Merdzsóból néha rá is kaffantok: „Jónap’ tanár úr! Hogy van?” Egye őt a fene!

Szóval ott ültem, aztán látom, a csávókám kivágódik a suliból, és – paff! – rábukik egy lányra. Nagyon baba! Ha én így smároltam volna, másnap az intézetben vagyok! De nekünk még el kellett menni hátra, vagy a kiserdőbe kézimunkázni, meg minden.

Más világ volt!

Szóval benyúlt a lánynak, de az ellökte, még a szemüvege is leesett. Olyan kis jó tanulócska lehet, Babi néni kedvence, tipikus stréber kiscsaj. A mi osztályunkban is volt ilyen egy-kettő. A srác persze csupa vigyor, felcsípi a lencsét, gondoltam, elsülylyesztí, lelép, szupi zálog! De a kiscsaj kikapta a kezéből, és bőgve eltűzött, mint egy Fighting Falcon, kétezerrel.

Délután aztán beugrottam piáért, és megint láttam a csávót meg a csajt.

Hát nem összejöttek?!

A srác valamit leejtett, a bige meg szakadt rajta, villogott a fogszabályzója.

Meg nem tudnám csőrözni az ilyet!

ÜGYVÉD

Az irodám ablakából megfigyelhettem a jelenetet. Az ügyvédi irodám szemben van az iskolával, a második emeleten, és a város központjában egyébként.

Éppen egy bonyolult ügyön gondolkodva álltam az ablaknál.

Nos: a fiatalember kiszaladt az iskolából. S amint kilépett, nekiesett a kislánynak, aki a korlátnál állt.

Még ha azt vesszük, hogy a fiatalember nem szándékosan ütközött, akkor is vétkesnek tekinthető.

Tegyük fel, kergették, bár erre utaló jeleket nem láttam. Senki sem jött ki utána a kapun abban a néhány másodpercben, míg az eset történt. Ám ha kergették, akkor sem lehet felmenteni az esetleges baleset elkövetése alól.

Tudnia kellett, hogy a diáktársai gyakran álldognak a kapu előtt. Komoly károsodás következhetett volna be, ha a lányt nekilöki a korlátnak. Lehetett volna ebből nyolc napon túl gyógyuló sérülés is.

Ez a fiú már biztosan elmúlt tizennégy éves, tehát fiatalkorú, azaz büntethető. Örülhet, hogy ezt megúsza. Csak a lány szemüvege esett le. A fiú felkapta, ha jól láttam, nem tört el. Tehát anyagi kár nem keletkezett.

Délután hazafelé bementem a boltba valami bonbonért Mucinak. Akkor láttam megint ugyanazt a lányt ugyanazzal a fiúval. Már együtt nevetgéltek valami leejtett csokoládén. A lány szájában csillogott a fogszabályozó. Még jó, hogy nem az esett le délben, az ütközésnél! Több százezer forint kártérítést is megíthettek volna, ha annak baja esik.

Így van ez.

Az ütközésből két perc alatt szerelem lett, ha jól láttam.

Bár minden konfliktust el lehetne simítani ilyen egyszerűen!

Ámbátor az mégsem lenne jó, hehe.

Miből élnék én?

ÉNEKESNŐ

Na, pontosan ezért járok autóval!

Azzal jön apám, hogy mért flancolok, ha be kell menni a rádióba vagy a tövöbe. Miért nem jó nekem a metró, mint másnak?

Hát ezért!

Ha ez a gyerek nekem ugrik, és fellök, nekem annyi. Eltörik a karom, aztán egy hónap fellépés törölve.

Nem beszélve arról, mi van a metróban. Szardínia. A nyakamba lihegnek, a fenekem fogdossák.

Na, meg hogy is nézne ki: „A nagy sztár metrózik? Nem is lehet olyan nagy sztár.”

Apám képtelen megérteni. Ha nem nézi a testi épségemet, legalább számolna. Számolni tud. De még mennyire! Régen, mikor a panelba' laktunk, a vécépapírért is szólt, hogy sok fogy.

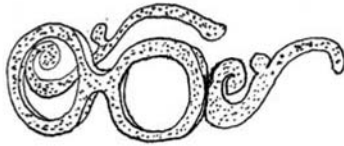
Ha egy hónapra eltűnök a színről, kétmillió úgy kiszáll az ablakon, mint egy fillér.

Vagy öt méterre voltam a sulitól, amikor a gyerek kipattant, pont a kis libának. Nyolc lépés. Valami leesett, mert gádszókám lehajolt érte. Aztán a lány elszaladt. Nem értettem, de nem is érdekelt. Van elég gondom.

Délután, mikor tamponért meg gyümiért mentem, azt hiszem, őket láttam. Valamit ledobtak, és vihorásztak. A lánynak csillogott a fogszabályzója.

De utáltam, úristen! Paca akarta. Azt mondta, ha nem hozom rendbe a fogaimat, nem visz be a tövöbe. Folyton hordani kellett. Persze, ha magára húzott, rögtön kiszedette. A szemét!

KISKÖLYÖK

A nadfiú megjökte a nadlánt. Én láttam. A peszti nadival menünk haza. A jáccótéren vótunk peszti nadival mek Beával. Mek Bea anukájával. A lettöb-bet lecúsztam, mek 'intáztam. Bea isz szokot lecúszott, de én szokabbat. Asz iszkola előtt megáátunk. Mek szoktunk ááni, ha derekek jönnek. A peszti nadi middig mongya, hogy „ebbe asz iszkolába fogsz járni”. Akkó' láttam, leeszett a szemüveg. A nadi dühösz volt. Aszt montta: „Nahát!” A nadinak van szem'vege. A fejemre szokta tenni, és nadi jáccunk. A báci felvette ész odaadta. A lány eeszalatt. Szírt. Ha én szírok, a nadi megvigasztal.

Dél'tán mentünk vászárolni a bótba. Ott vótak. Láttam, leeszik ed coki. Nevettek, asztán feevették. Én szosze nem ejtek le cokit. Ha leeszett, nem szabad megenni.